

SPECIAL

nieuws

40 JAAR

batavierenrace

CAMPUS, DE PLEK VOOR:

- SPORT
- CULTUUR
- EVENEMENTEN
- VERGADEREN
- LOGEREN
- STUDEREN

WWW.UTWENTE.NL/RESERVERINGEN

**DE CAMPUS FELICITEERT DE BATA MET
HAAR 40STE VERJAARDAG!**

UNIVERSITEIT TWENTE.

Er kan nog een trein komen!

In een oud schriftje heb ik al mijn wedstrijdresultaten geschreven. En zo ook:

28-4-1984: Batavierenrace 8200 meter, 24:56 (spoor dicht) 1e

In wat voor team ik toen liep weet ik niet meer. Ik studeerde aan de Hogere Informatica Opleiding (HIO) in Enschede, dus mogelijk liep ik in een team van school, maar we hadden ook weleens een team van mijn atletiekvereniging AC Fortis.

Maar in ieder geval was het de oude route. De herstart in Boekelo en dan mocht ik de laatste etappe lopen. Toen, in 1984, vanuit Boekelo dus een echte wedstrijd met van ieder team meestal de snelste loper. Vanaf de start ging het richting Twakkelo,

langs de zouthuisjes die zo kenmerkend zijn voor dat gebied. Ik liep eigenlijk meteen op kop met een Duitser die het langst bij mij in de buurt kon blijven. Na ruim 6 km zag ik in de verte de TH (zo heette de UT toen) al liggen en ging ik de brug op met het botenhuis van Euros aan de rechterkant. Op dat moment had ik bijna 200 meter voorsprong op die Duitser.

Toen ik vanaf de brug naar beneden liep, zag ik voor mij ineens de spoorbomen naar beneden gaan. De begeleidende politieagent gebaarde dat het toch echt de bedoeling was dat ik ging stoppen. En daar sta je dan, op weg naar een toptijd met een veilige voorsprong. Die Duitser kwam ook de brug af en liep met een gangetje van 20 km per uur

naar mij toe (ik stond dus stil). De trein flitste langs, de spoorbomen gingen omhoog, wacht tot het licht is gedoofd (er kan nog een trein komen) en toen was die Duitser vlakbij mij.

Ik was echter uitgerust, want ook in een moment van maar een halve minuut kan je hartslag lekker dalen en dus was ik fit voor een eindsprint via de portier, richting atletiekbaan met daar dus weer die kenmerkende Batavieren sfeer: duizenden (lopers) studenten die voorzien van de nodige catering in het gras lagen.

Die Duitser was dus kansloos om bij te komen en ik liep die etappe in 24:56, 40 seconden langzamer dan twee jaar eerder, maar toen kon ik doorlopen!

Succes allemaal dit jaar (en die spoorovergang zit er nu niet meer in).

Marti

Marti ten Kate is een atleet uit Enschede. Hij won nationale titels op de 5 en 10 kilometer en de halve en hele marathon. In 1988 werd hij negende op de Olympische Spelen van Seoul op de 10 kilometer en vijftiende op de marathon. In 1979 (3e), 1980 (2e), 1982 (1e) en 1984 (1e) liep hij de slotetappe van de Bata.

Ook 's nachts trainen

Heb je nog geen meter getraind terwijl je over ruim drie weken zeven Bata-kilometers moet afleggen? Ga dan eerst eens rustig twee kilometer lopen, adviseert sportfysiotherapeut Johan Bos van de (campus)praktijk van René Polman. Hij geeft tips voor wat zowel beginners als geofende lopers in drie weken nog kunnen doen om goed voorbereid aan de start te staan.

TEKST: PAUL DE KUYPER

'Zorg in ieder geval dat je weet wat hardlopen is door een kleine afstand te lopen', luidt het advies van Bos. 'Bijvoorbeeld drie keer per week twee of drie kilometer. Als je direct zeven kilometer gaat lopen, heb je grote kans op blessures. Je lichaam is dat niet gewend. Je hoeft maar één keer die zeven kilometer te lopen. Het gaat er om dat je lichaam weet wat schokbelasting is. Denk niet: ik moet snel lopen. Nee, neem een lekker tempo.'

'Denk aan goed schoeisel', vervolgt de sportfysiotherapeut. 'Ik snap wel dat als je nooit loopt je niet speciaal voor de Bata nieuwe schoenen koopt. Zorg wel dat je loopt op buitenschoenen, geen zaalschoenen. Daar zit niet genoeg demping in.' Ook waarschuwt Bos geen alcohol te drinken voor het lopen. Het klinkt voor de hand liggend, toch zag hij afgelopen jaar in Nijmegen studenten al voor de start aangeschoten. 'Alcohol is killing. Het onttrekt vocht aan je lichaam en vermindert je coördinatievermogen.'

Trainingstips voor de geofende loper houdt Bos liever algemeen. 'Dan heb je het over tempoblokjes en hartslagzones, die verschillen enorm van persoon tot persoon. De laatste jaren was het tijdens de Bata behoorlijk warm. Als je niet gewend bent bij hoge temperaturen te lopen, train eens met een dikke trui aan. En als je 's nachts moet lopen, oefen dan ook eens in het donker. Dat loopt echt anders dan overdag. Je ziet niks en bent daardoor veel meer bezig met waar je je voet neerzet. Zeker als de route ook nog eens onverhard is.'

Tot slot iets waar de praktijk voor fysiotherapie elk jaar op hamert: 'Drink voldoende en zorg dat de fietser een flesje drinken bij zich heeft voor de loper.' Bos: 'En oefen ook om tijdens het lopen te drinken. Dat valt nog niet mee. De mensen die bij ons terecht komen tijdens de Bata hebben of overbelaste spieren, of ze hebben niet genoeg gedronken.'

In dit nummer:

1e Editie bata > 4 | Gevoel van de nacht > 5 | Dubbelinterview rectoren > 6 | Talent uit UT-team > 7 | Infographic: De man met de hamer > 8 & 9 | English: Ethiopian > 11 | Hoe klimaatneutraal is de Bata > 12 | MKZ-editie > 13 | Andere estafettelopen > 14 | Ludiek over de meet.

Colofon

Redactie UT Nieuws:
Postbus 217, 7500 AE Enschede,
(053 - 489) 2029
Mail: info@utnieuws.utwente.nl
Internet: http://www.utnieuws.nl
Advertenties: TwentyFifty, Postbus 652,
7500 AR Enschede, Tel. 053-4609007,
Site: www.twentyfifty.nl
Concept, vormgeving en realisatie:
Wegener SpeciaalMedia,
www.wegenerspeciaalmedia.nl
Foto cover: Gijs van Ouwkerker

Dit is een speciale uitgave van
UT Nieuws Magazine

Laurens Goossen,
wijkagent Enschede-Noord

'De Batavierenrace is een prachtig evenement, ook voor mij als wijkagent. Ik ben ruim zestien jaar betrokken bij de Bata. Samen met collega's regel ik de verkeersveiligheid, onder andere het afzetten van kruispunten, van de laatste twee etappes. We zijn er dus bij vanaf de herstart in de stad. Vervolgens ben ik ook de hele avond en nacht, tot zes uur 's ochtends, op de campus aanwezig. Er werken dan veel ingehuurde beveiligers, maar als er rottigheid is of een aanhouding, dan is er overleg tussen mij en het hoofd beveiliging en kom ik ook in actie. Niet dat dat vaak voorkomt. Sterker nog, er gebeurt zelden iets. En dat met 12.000 feestende studenten, dat is best bijzonder.

Een bijzondere Batavierenrace was in 2008, toen Erica Terpstra de herstart in Enschede verzorgde. Ik heb haar opgehaald op de UT, en in mijn auto naar het centrum gereden. Daarna wilde ze nog graag even het voormalige rampgebied zien, dus heb ik haar daar rondgeleid. Terug op de campus heb ik haar daar ook allerlei dingen laten zien. Vervolgens liepen we gearmd – want ze had toen last van haar knie – naar de sintelbaan voor de finish. Het is echt een supervrouw. Het voelde alsof ik met een zus op stap was. Direct ook 'jij' en 'jou'. En populair onder de studenten hè? Iedereen riep: 'Erica, Erica!'

Man van 't eerste uur

Begin jaren '70. In Nijmegen komen een aantal sportieve studenten op het idee een estafeteloop te organiseren. Eén van hen is Stan Gielen. Dat de Batavierenrace 40 jaar na dato nog steeds een topper van formaat zou zijn, had hij nooit kunnen denken. De student van toen is nu decaan NWI aan de Rijksuniversiteit van Nijmegen. Met veel plezier haalt hij herinneringen op aan die allereerste Bata in 1972.

TEKST: DITTA OP DEN DRIES | FOTO: BEELDBANK UT

'Het idee ontstond in de Nijmeegse Sportraad', vertelt Gielen. 'Ik was afgevaardigd als voorzitter van de studentenatletiekvereniging. In die raad zaten ook Roos Perenboom en Emiel Kerckhoffs. Samen zochten we naar een wild idee om de sport te profileren. We wisten van een langlaufestafette in één van de Scandinavische landen. Zoiets zou in Nederland toch ook moeten kunnen, vonden we. En we kwamen op het idee om in estafeteloop de Rijn af te zakken; van Nijmegen naar Rotterdam.

De inschrijving liep meteen goed. Er deden 20 studententeams mee. De dag voor de eerste Batavierenrace reed ik samen met Roos de hele route nog eens langs. Had de gemeente Rotterdam ineens een weg op de route open-gebroken. Toen was er wel even paniek! Het was vrijdagmiddag en we moesten praten als Brugman om hen in actie te laten komen.

De gemeente Rotterdam vond na afloop dat het verkeer te veel hinder van het sportevenement had. Ze stelden een lijst op met eisen. We heb-

ben toen meteen de bakens verzet richting Twente. De tweede Batavierenrace ging richting Enschede. Nooit spijt van gehad.

Tijdens die eerste race richting Enschede bezette ik een controlepost net over de grens. Het was nacht en het begon te miezeren. Ik zocht een onderkomen onder het afdak van de lokale Sparkasse. Een oplettende buurtbewoner vertrouwde het niet en belde de politie. Kwamen er ineens allemaal groene uniformen op me af, die dachten dat ik lid was van de Baader-Meinhof-Gruppe. Die organisatie pleegde destijds regelmatig bankovervallen. Ik was volop in discussie met de politie toen in de verte de eerste lopers van de Bata verschenen, met lichtjes aan hun mouwen. Wat een opluchting. Een beter bewijs van mijn onschuld kon ik niet krijgen.

Ik zat een paar jaar in de organisatie van de Bata en vertrok toen naar Chicago. De laatste jaren heb ik een paar keer meegelopen met de Batavierenrace, samen met een team uit mijn faculteit. Mijn kinderen doen ook mee. De Batavierenrace is en blijft gewoon een grote sportieve uitdaging en een geweldige, sfeervolle happening.'

Het gevoel van de nacht

Het is donker, koud en stil. Het enige dat je hoort is het ploffende geluid van je hardloopschoenen, op weg naar de finish van een wisselpunt. Ergens in een donker bos klinkt het oehoe-geroep van een uil, op jacht naar een smakelijk maaltje. In de verte zie je kleine lampjes, van fietsers, die hun teamgenoten begeleiden. En opeens vraag je je af: 'Waarom doe ik hier in hemelsnaam aan mee? Wie rent er nou voor z'n lol in het holst van de nacht?'

TEKST: MAAIKE PLATVOET

Wie googelt op 'nacht en Batavierenrace' stuit onvermijdelijk op een aantal weblogs en forums waarop mensen hun ervaringen spuien over het lopen van een nachtetappe. Deze reactie komt bijvoorbeeld van ene Frank Soeters: 'En dan komt het moeilijkste deel: de rest van de nacht overleven. Het was ijskoud en het duurde lang eer dat we bij het eindpunt van de nachtetappes waren. De maag liet goed weten dat de afgelegde 18,8 kilometer niet zo leuk waren. De zon kwam langzaam op – wat overigens een schitterend gezicht is in de koude ochtend - en uiteindelijk waren we redelijk snel in de bus richting Enschede. Daar kwamen we uitgeteld rond 8:00 uur aan.'

Ook leuk is de beschrijving van Rutger Timmer, die meerdere malen de eer had om in het universiteitsteam van de Rijksuniversiteit Groningen mee te lo-

pen. Hij schrijft: 'Wat is er nou zo geweldig aan het feit dat je een nacht zonder slaap de longen uit je lijf hebt gelopen, na afloop van je etappe lijkt het busje instapt en vervolgens nog een uur lang kotsmisselijk voelt, om 's avonds tijdens het feest jezelf een exorbitante hoeveelheid drank naar binnen te gieten? Het antwoord is eenvoudig: de Batavierenrace heeft alles te maken met gevoel: pijn lijden, wedstrijdspanning, het gevoel je grenzen te hebben verlegd, teamgevoel, overwinninggevoel en zo kan ik nog wel even doorgaan.'

Moeilijke momenten

Stefan Dams is ploegleider van de motorrijders die het verkeer regelen tijdens de Bata en allerlei hand- en spandiensten verrichten. De motorrijders zijn allemaal de hele route in touw, dus ook 's nachts. Dams deed al vaak mee. 'De route 's nachts is moeilijker dan overdag', zegt hij. 'Je hebt minder oriëntatie, dus dat betekent extra goed opletten.' Een heel mooi moment vindt hij als 31 motorrijders achter hem aan rijden in de donkere nacht. 'Dan zie je zo'n sliert lampjes achter je, prachtig.' Ook prettig vindt Dams dat het 'zo lekker rustig is op de weg'. 'En dan op een brandertje midden in de nacht een pannenkoek bakken.'

Fysiotherapeut Peter Oldenhuis (25) loopt op 28 april zijn vierde nachtetappe op rij. 'Waarom ik dit - in hemelsnaam - doe, vraag ik mij elke keer af als ik midden in de nacht mijn kilometers maak. Het antwoord is best simpel: het is gewoon ontzettend gezellig met mijn collega's van de fysiotherapie. En het is fantastisch als je na al dat rennen in the middle of nowhere bij het wisselpunt komt waar in het pikkedonker allemaal mensen je staan aan te moedigen.' Natuurlijk, de rest van de dag vindt hij het 'constant moeilijk' om helder te blijven. 'Eerst heb je nog wat adrenaline, maar daarna komen de moeilijke momenten. Mijn bed zie ik pas de volgende nacht, want op zaterdag moet ik als fysiotherapeut vaak nog even werken en ik wil natuurlijk naar de finish en het feest. En volgend jaar doe ik het gewoon zo weer.'

'Het is rustig in Barchem. Ik ben de enige die er uit de streekbus stapt. Schuin tegenover café-restaurant De Groene Jager. Drie stamgasten aan de bar, eentje aan het biljart. De keuken is al dicht, maar de kastelein kan nog wel wat te eten maken. Na het eten nog even naar buiten. In Nijmegen kun je nu over de koppen lopen – hier is nog niemand. Da's pas voorop lopen! De vijfsprong oversteken. Na een halve kilometer linksaf de weg af. Langs een maïsakker, lichtjes stijgend, het bos in. Het asfalt wordt beton. Het beton wordt zand. Fakkels in Wylerbergmeer, maar hier? Aardedonker! Geluiden uit de struiken. Vogels? Vleermuizen? Over de grond sluipen witte slierten. Kronkelende gedaantes. Als krolse katten. Paaiend met mijn enkels. De vorige keer dat ik hier voorop liep, had ik een motoragent aan mijn zij. Doorlopen. Niet laten merken dat je bang bent. Want dan hebben ze je waar ze je hebben willen. Het zijn gewoon vogels. Gewoon nevel. Doorlopen, afdalen, het bos uit. Nee, ik hoef niet om de maïsakker heen. Ik kan er ook overheen. Het is toch nog niet gezaaid. Shit, al wel bemest. Opkrabbelen, afkloppen en doorlopen. De achterdeur van De Groene Jager staat op een kier. Er gaan wel vaker gasten het bos in. 's Zaterdagavonds kom ik terug in Barchem. Aan niets is te merken dat hier vandaag duizenden Batavieren zijn gepasseerd. Dezelfde stamgasten. 'Hoe hai't mit de witte wiev'n?'. Nonchalant pak ik een keu. 'Ach, ie kunt ze kwaoier treffn.'

Harold de Boer,
Bata-loper van het eerste uur

Verjaardagsgroet

Rector Ed Brinksma en zijn Nijmeegse collega Bas Kortmann groeten de Batavierenrace, die aan de veertigste verjaardag toe is. UT Nieuws vroeg beide rectores naar hun gedachten over de race. 'Niet meer weg te denken van de UT', stelt Brinksma. Volgens Kortmann is meedoen nog steeds belangrijker dan winnen. 'En ik feliciteer alle deelnemers aan de veertigste editie van harte.'

TEKST: ELMER VAN HEST

Kortmann: 'Er wordt gelopen van een algemene brede universiteit naar een technische universiteit. Onze universiteiten zijn in belangrijke mate complementair. Op het terrein van onderzoek en ook bij het onderwijs is de samenwerking uitstekend. Er ligt nog veel moois in het verschiet.'

Welke competitie signaleert u buiten het parkoers? Er gaat geen dag voorbij zonder nieuwe rangschikking van universiteiten.

Brinksma: 'De buitenwacht toont vaak meer interesse in ranglijsten dan de universiteiten zelf. Het is eigenlijk onzinnig iets veelvormigs als de kwaliteit van een universiteit uit te drukken in een enkel getal. Universiteitsbestuurders kijken meer naar de prestaties op een belangrijk vakgebied, of studiesucces, of instellingsoverhead. En op die gebieden is er zeker sprake van competitie.'

Kortmann: 'Met gezonde competitie is niets mis. Wetenschappers stimuleren elkaar daardoor tot nog betere prestaties. Dat het om een gezonde competitie gaat blijkt uit het feit dat degenen die op het ene moment elkaars tegenstrevers zijn, op het andere moment voorbeeldig samenwerken.'

Bent u zelf sporter?

Brinksma: 'Het rectoraat laat weinig voor sport. Ik heb veel aan tennis gedaan, en in mijn studietijd aan basketbal en volleybal in competitieverband. Ook ben ik 's winters op de schaats te vinden.'

Kortmann: 'In mijn studententijd zeilde ik al en ik speelde ook nog hockey en tennis. Mens sana in corpore sano; wie gezond is van lijf en leden presteert ook beter in zijn studie.'

Tot slot: moeten we de route niet eens een keer omkeren, zodat we van Enschede naar Nijmegen lopen?

Brinksma: 'Een aardig idee, maar voor je het weet heb je een jaarlijks debat over de richting van de loop. En het fantastische slotfeest op de campus van de UT laat zich niet makkelijk verplaatsen.'

Kortmann: 'Ik ben een liefhebber van Grolsch. En bier drink je beter na afloop.'

'Batavierenrace'. Dat ene woord, waaraan denkt u dan?

Brinksma: 'Aan het grootste jaarlijkse evenement op de UT-campus en de fantastische sfeer. De Batavierenrace is er voor én door studenten. Het evenement is een waardevolle leerervaring voor de organisatoren. Het sportieve element versterkt competitie tussen en saamhorigheid binnen de teams.'

Kortmann: 'Een sportprestatie van formaat met een internationale uitstraling. En veel pret. Het is een smeltkroes van studenten van universiteiten en nationaliteiten. Het met elkaar in teamverband de strijd aangaan verbreedert en verzustert.'

Hoe omschrijft u de band tussen de Radboud Universiteit en de Universiteit Twente?

Brinksma: 'Er zijn uitstekende betrekkingen, niet alleen via de Batavierenrace, maar ook op inhoudelijk terrein. De UT-opleiding Technische Geneeskunde is in nauwe samenwerking met de RU tot stand gekomen. Met het huidige overheidsbeleid wordt samenwerking steeds belangrijker.'

Ton van Hout,
startspreker bij de start
en alle herstarts

'Ik heb niet in Enschede of Nijmegen gestudeerd en nooit meegelopen met de Bata. Ik leerde het evenement pas kennen door een vriend die vijf jaar geleden in de organisatie zat. Ik ging met hem mee om een biertje te drinken en sfeer te proeven. Ik werd direct aangestoken door het Bata-virus.'

De jaren daarna heb ik geholpen bij het op- en afbouwen van de start en herstarts. Tot iemand mij vroeg of ik startspreker wilde worden. Dat doe ik komende Bata voor de derde keer. Ik had direct een klik met de andere vrijwilligers, het is zo'n gezellig clubje. Ik vind het ongelooflijk mooi om zo'n evenement mogelijk te maken. Zorgen dat die studenten uit hun plaat kunnen gaan. Als startspreker moet ik ontzettend veel improviseren. Het is informatie en vermaak. Je interviewt betrokkenen en sponsors en af en toe vertel je een grap. Daarnaast moet ik zorgen dat de juiste mensen bij de start staan. Je bent constant startnummers aan het omroepen. De herstart in Enschede vind ik het moeilijkst. Dan moet je vaak de burgemeester of de wethouder interviewen, terwijl je al helemaal uitgeput bent. Dat zijn niet de beste gesprekjes. Meestal komt het er op neer dat hij mij wat vragen stelt.'

'Als student werktuigbouwkunde kocht ik ooit een motor en zo ben ik samen met een kameraad in 1995 de Bata ingerold als verkeersregelaar. Uiteindelijk groeide ons vriendenclubje dat meereed uit tot zo'n zeventien man. In 1999 ben ik afgestudeerd, maar daarna heb ik nog zes keer mee gedaan. Toen zou ik stoppen. Ik woonde op een klein flatje in Enschede en kon mijn motor niet kwijt. Dus heb ik 'm verkocht. In 2006 heb ik nog als chauffeur gereden op het busje van het team van mijn vriendin. Dat zou echt m'n laatste Bata worden.

Tot in 2007 een collega-motorrijder voor de Bata verongelukte in Zwitserland. Ze vroegen mij in te vallen en sindsdien maak ik deel uit van de organisatie van de motorrijders. Ik doe het dus al zeventien jaar. De club met bijna 150 motorrijders heeft een hoog gehalte van ouwe jongens krentenbrood. Dat maakt dat ik elk jaar weer uitkijk naar dit unieke evenement. Het gekke is: ik heb niet eens meer een eigen motor. Mijn vriendin is geen motor-liefhebber. We hebben samen een Kever Cabriolet. De garage staat vol. Maar ik wil het motorrijden niet kwijtraken. Elk jaar huur ik speciaal voor de Bata een motor. Daarmee rijd ik eerst vrijdag en zaterdag in de race. Zondag maak ik zelf een toer langs de Rijn en de IJssel. De Bata vormt zo een mooi excuus om drie dagen te kunnen rijden.'

Martijn Kamphuis,
motorrijder

Talenten hebben ook spierpijn

Spierpijn. Dat is wat Jony Heerink, lid van het UT/Saxion-team, zich herinnert van haar eerste Batavierenrace. Op zich verwonderlijk, want sport is de 26-jarige natuurkundedocent en ex-UT'er, niet vreemd.

'Waterpolo, hardlopen, zwemmen, ik sport heel wat uurtjes per week. Alles komt samen in de triathlon.' Volgens de teamleiders geldt Heerink als een van de hardlooptalenten binnen het UT/Saxion-team.

TEKST: ELMER VAN HEST

Maar van dat talent merkte Heerink, voormalig bachelorstudent industrieel ontwerpen en masterstudent natuurkunde aan de UT, bitter weinig toen zij zes jaar geleden haar eerste Batavierenrace liep. 'Ik kampte met enorme spierpijn. Het jaar daarna ben ik meer gaan trainen en liep ik de race probleemloos. Daarom werd ik voor het daarop volgende jaar gevraagd voor het UT/Saxionteam. Vervolgens trainde ik zo hard en fanatiek voor de volgende Batavierenrace, dat ik geblesseerd raakte. De derde keer ging de race dus aan mijn neus voorbij.'

Nu heeft Heerink haar trainings-

schema onder de knie. 'Ik wissel af tussen trainingen met het waterpolo-team, krachttoefeningen en looptrainingen. Bij voorkeur loop ik een uur of anderhalf uur in rustig tempo en dan leg ik zeker tien kilometer af. Mijn liefde voor lopen en zwemmen combineer ik in de triatlon, waarbij ik dus ook nog op de fiets zit. Of ik een hardlooptalent ben? Ach, dat is misschien een tikje overdreven. Het is gewoon zo dat ik vrij veel sport; waterpolo doe ik al sinds mijn jeugd.'

Laatste keer

Talent of niet, Heerink maakte al drie keer eerder deel uit van het UT/Saxion-team. 'In totaal heb ik nu vijf keer meegedaan aan de Batavierenrace, dus dit wordt de zesde. Ik denk alleen niet dat er nog een zevende

komt; mijn studententijd ligt inmiddels toch wel ver achter mij. Ik geef nu natuurkunde op een school in Harderwijk.'

Het bijzondere aan de Batavierenrace noemt Heerink de kenmerkende sfeer. 'Het draait om gezelligheid, maar ik bespeur bij mijzelf en anderen toch ook de competitiedrang en bijhorende spanning. De Batavierenrace is eigenlijk ook gewoon spannend en het feit dat er ook in het donker wordt gelopen, draagt daar aan bij. Overigens valt het lopen in het donker wel mee; het is meer het meefietsen in het donker waarbij het opletten geblazen is. Maar die nacht sloopt je uiteindelijk wel. Het is geen peulenschil, de Batavierenrace.'

Waar staat de man met de hamer?

De meest uitdagende en moeilijkste etappes.

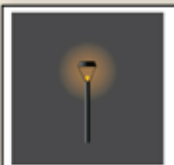
De grootste kuitenbijter van de Bata: de Lochemse Berg. Van de 9,5 km in etappe 18 is ook nog eens 3,1 km onverhard. Fotografen schieten hier overigens elk jaar mooie plaatjes.

Droog weer of weken regen zijn allebei slecht voor de 15e etappe, zeggen vroegere UT-ploegleiders. Bijna een kwart is onverhard, dus dat wordt stofhappen of door de modder ploeteren.

De eerste etappe in de ochtend is de langste: 10 km. Oneindig ver voor de ongetrainde loper, maar de meeste teams zetten die op dit stuk niet in.

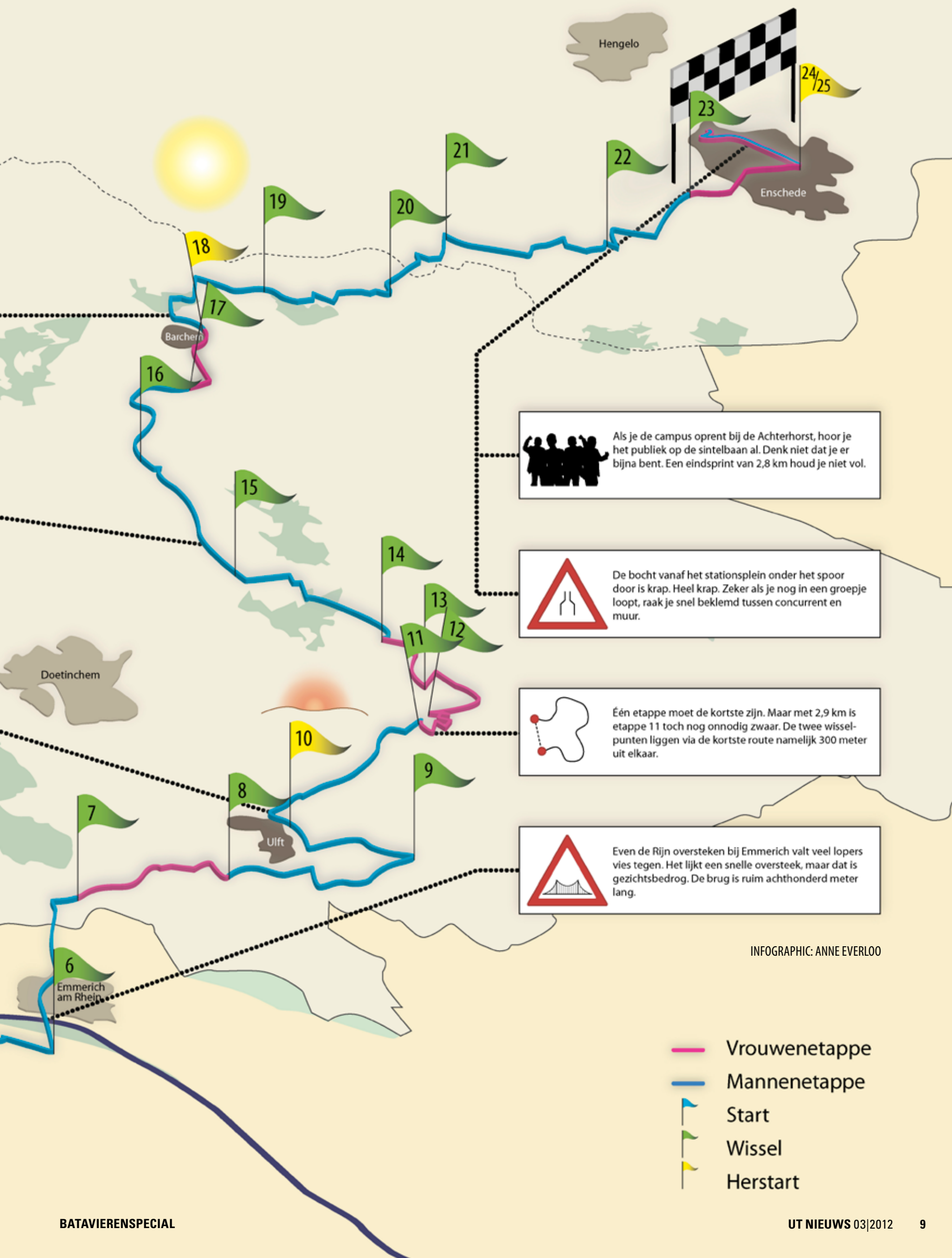

Tussen de Duitse weilanden kan het nog pikkedonker zijn. Eerdere ploegleiders van het UT-team waarschuwen dat de routebordjes slecht zichtbaar zijn. Kijk ook goed uit waar je loopt.

De 2e etappe telt veel pittige klimmen en afdalingen. De steilste helling gaat 10% omlaag. Uitkijken voor je knieën dus, en voor begeleidende fietsers die te laat remmen.

 Als je de campus oprent bij de Achterhorst, hoor je het publiek op de sintelbaan al. Denk niet dat je er bijna bent. Een eindsprint van 2,8 km houd je niet vol.

 De bocht vanaf het stationsplein onder het spoor door is krap. Heel krap. Zeker als je nog in een groepje loopt, raak je snel beklemd tussen concurrent en muur.

 Één etappe moet de kortste zijn. Maar met 2,9 km is etappe 11 toch nog onnodig zwaar. De twee wisselpunten liggen via de kortste route namelijk 300 meter uit elkaar.

 Even de Rijn oversteken bij Emmerich valt veel lopers vies tegen. Het lijkt een snelle oversteek, maar dat is gezichtsbedrog. De brug is ruim achthonderd meter lang.

INFOGRAPHIC: ANNE EVERLOO

- Vrouwenetappe
- Mannenetappe
- Start
- Wissel
- Herstart

**REFRESH
YOUR
WORLD**

pepsi®

**Drienerburght, al 25 jaar
hèt conferentiehôtel
voor ondernemend Twente.**

In het hart van Kennispark Enschede biedt Drienerburght bedrijven en (onderwijs-) instellingen alle ruimte, service en faciliteiten voor ontmoeten, vergaderen, congressen, inspiratie en overnachten.

We zien u graag.

25 jaar **IXX** Drienerburght
conferentiehôtel

(053) 433 1366 | www.drienerburght.nl

**OOK EEN
EIGEN
MENING?**

Laat hem luid en duidelijk horen!

Ga naar onze website www.utnieuws.nl en klik op de button **PRAAT MEE!**

De resultaten van de peilingen worden door de redactie van UT-Nieuws verwerkt in artikelen.

UT
nieuws Panel...
Praat mee!

Wossenu Lemma Legese runs4fun and Ethiopia

In Abebe Bikila's footsteps

Wossenu Lemma Legese will run his first Batavierenrace this year. Through this, he is showing heroism and determination to his home country, Ethiopia.

TEXT: MARISKA ROERSEN | PHOTO: GIJS VAN OUWERKERK

'In other countries, children say that they want to become a doctor. Where I am from, many children want to become runners. I also wanted to be a runner'. However, Wossenu Lemma Legese's career path developed differently. Throughout the years, the ITC student's focus had shifted towards education and family. Still, traditions are not easily stopped.

Wossenu was born in rural Ethiopia, home to many good athletes. He made a habit of running to his primary school, with his idol Abebe Bikila in mind. 'Bikila won his first gold medal in the Olympic Games in 1960. His shoes were the wrong size, so he finished barefoot.'

During the past months, Wossenu has been training with Run4Fun. Although its name clearly defines the main goal of the weekly event – to run for fun – it can also be used as preparation for organized runs as Veluweloop or Batavierenrace. Trainer Wan Bakx: 'We have many students from Kenya or Ethiopia, who are expected to be fast because of their origin. But we should not forget that they came here to study. They have brains, not necessarily running legs. Wossenu, however, has both.'

Talented he may be, but Wossenu is mainly looking forward to the experience. 'In Ethiopia it is unsafe to run at night because of wild animals and lack of streetlights, so I am looking forward to running after dark. And I plan to write Bikila's name on my T-shirt as a tribute.'

Like Bikila, Wossenu takes off his shoes. He and his team train every Wednesday, leaving from the ITC building at 16.30h. Others are welcome to join.

'Elger en ik (met geruit overhemd, red.) waren al tijdens onze studie erg actief met radio maken.

Ik deed industrieel ontwerpen, Elger telematica. Nu werken we allebei al anderhalf jaar in Hilversum. In 2008 begonnen we met een eigen studiootje van houtje-touwtje-apparatuur met BataRadio. Ons budget was tien euro. Dat was Skype-tegoed om mensen te kunnen bellen in de uitzending. Dat is inmiddels flink gegroeid. Nu huren we een professionele studio die qua techniek niet onderdoet voor de studio's van landelijke radiozenders die op locatie uitzenden. Maar we proberen de sfeer van die eerste keer te behouden.

We maken bijna 24 uur radio tijdens de Bata, vanuit een studio in het sportcentrum. Overal proberen we bij te zijn. Als je thuis zit of in een busje rijdt, moet je via ons alles meekrijgen. We hebben verslaggevers die in de race meerijsen, we maken sfeerreportages, afgewisseld met tussenstanden en als er een calamiteit is, zullen we daar ook over berichten. Vergelijk ons met Radio Tour de France, al is dat natuurlijk van een andere orde. Het is hard aanpoten, want alles is live, we moeten constant improviseren. Ons doel is de sfeer van de Bata over te nemen. We maken er een feestje van, zoals de Bata een feestje is. Voor onszelf is BataRadio eigenlijk te cool om waar te zijn. We brengen twee gave dingen samen: de Bata en radio maken.'

BATAVIERENSPECIAL

Thomas van Vliet,
met Elger van der Wel
initiatiefnemer BataRadio

René Polman,
fysiotherapeut

'De Batavierenrace is voor onze praktijk een druk evenement dat veel voorbereiding vraagt. En ik kan niet genoeg benadrukken hoe belangrijk goede voorbereiding is voor deelnemende studenten. Een chronische blessure is zo opgelopen door slechte schoenen, onvoldoende kennis van het parkoers of gebrekkige training. Voorbereiding en materiaal, daar gaat het om.

Ik druk elke deelnemer op het hart zich goed te verdiepen in het parkoers en de afstanden van de etappes. De tijd is krap, maar wie de komende weken drie keer per week opbouwend traint, is op 28 april klaar voor 5 kilometer hardlopen. Weet ook op welke ondergrond je loopt; zand of asfalt, het maakt écht uit. Besef ook wannéér je loopt; 's nacht of overdag.

De temperatuurverschillen vereisen aanpassing in kleding en vochtgebruik. Maar het belangrijkste is goed schoeisel. Wie de Batavierenrace wil lopen op tien jaar oude gymschoenen, afgetrapte sneakers of sportschoenen van de uitverkoop, vraagt om een bezoek aan de fysiotherapeut of in het slechtste geval, ehbo of zelfs ziekenhuis. Ga absoluut naar een goede sportzaak en laat je voorlichten over schoenen en kleding.

Op de dag zelf is onze praktijk met 20 sportmassieurs en zes fysiotherapeuten in de weer. In de loop van de dag ontvangen we in Enschede de eerste, snelle VIP-lopers. Daarna gaan we aan de slag met de lopers die met de wisselbussen arriveren. 's Middags hebben we de handen vol aan de honderden lopers die hier over de finish komen – en daarmee zijn we tot in de avond druk.'

Elke Bata een stap groener

De patatbakjes zijn biologisch afbreekbaar, het aggregaat wordt voorzien van een roetfilter, campingbezoekers krijgen vuilniszakken voor hun afval. De Batavierenrace wordt elk jaar een stap groener.

TEKST: DITTA OP DEN DRIES

Met 14000 bezoekers is het Batavierenfeest uitgegroeid tot het grootste studentenfeest van de Benelux. Het Evenementenbureau staat, als organisator, elk jaar voor de taak het feest in goede banen te leiden. Ook als het om duurzaamheid gaat. 'En daarin leggen we de lat heel hoog. We zijn er nog lang niet, maar de intentie om zo duurzaam mogelijk te worden is er absoluut. Dat hebben wij de afgelopen twee jaar al duidelijk laten zien', zegt medewerker Kaj Blokhuis.

Duurzaamheid is binnen de Universiteit Twente een belangrijk item. De campus is groen en moet dat ook vooral blijven. Een paar jaar geleden startte het denkproces over duurzaamheid rond de Bata. Er werd een symposium gehouden en een brainstormsessie. Gevolg: tijdens de volgende Bata werd bier getapt in maisbekers. Biologisch afbreekbaar en daardoor als gift in te zamelen.

In het najaar van 2011 tekende de Universiteit Twente het convenant 'Duurzame Twentse evenementen – Samen Duurzamer'. Samen met vijf topsportevenementen in de regio werd afgesproken de komende jaren fors in te zetten op duurzaamheid. Het tempo rond dit thema mag wel een versnelling hoger, zo vonden alle betrokken instellingen. En daar geeft de UT bij de Bata in 2012 gehoor aan, in nauwe samenwerking met Grolsch.

'Je hebt geen idee wat er allemaal komt kijken rond zo'n groot evenement', zegt Blokhuis. 'En overal is het thema duurzaamheid op van toepassing. Denk

aan: schoonmaak, vervoer, parkeren, gebruik van verpakkingsmaterialen. Er is dus heel veel werk aan de winkel.'

Duurzaamheid is soms te bereiken door het treffen van praktische maatregelen. Jelmer van Straeten van het Evenementenbureau noemt het plaatsen van een roetfilter in de aggregaten. 'We hebben op een beurs schone aggregaten gezien, die op waterstof liepen. Super. Maar aan duurzaamheid zit ook een prijskaartje. Het is voor ons nog niet betaalbaar. We plaatsen als tussenstap een roetfilter en volgen de innovatie rond schone aggregaten op de voet. Het is ons einddoel.' Jelmer geeft aan dat de aggregaten tijdens de Bata zo laat mogelijk worden aangezet en dat ze zo kort mogelijk draaien. Duurzaamheid heeft veel te maken met bewustwording. 'En opvoeding', zegt Blokhuis.

Biologische confetti

'Op de UT staan tijdens de Bata 2000 tentjes op de camping. We delen aan iedereen vuilniszakken uit. En dragen luid en duidelijk de boodschap uit: 'ruim je rommel op'. Dat zetten we op borden, maar we gaan ook de tentjes langs. De camping is nu nog gratis, maar als je niet opruimt moet er volgend jaar betaald worden, zeggen we. Daar zijn studenten gevoelig voor. Vorig jaar lag er 50 procent minder afval op het terrein.'

Ook sponsors weten dat duurzaamheid bij de Bata hoog in 't vaandel staat. Pepsi Cola levert daarom energiezuinige koelkasten. Verder wordt tijdens de Bata gebruikgemaakt van droogtoiletten. Het publiek kan in elektrische voertuigen stappen. De confetti die de lucht ingaat is biologisch, de slingers brandvertragend. Een milieuteam zorgt voor het opruimen van rommel voor, tijdens en na de Bata.

Kaj Blokhuis: 'Er is nog een lange weg te gaan. Als het gaat om inzet van technische ontwikkelingen op het gebied van duurzaamheid zijn we nog niet zover. Die zijn vaak te duur. Maar in de praktische uitvoering lopen we voorop. We steken de handen uit de mouwen. Daar zijn we niet bang voor. Duurzaamheid mag wat ons betreft nooit een abstract begrip worden.'

Tien commissieleden van de Bata-organisatie liepen zaterdag 28 april 2001 exact om 00.00 uur de sintelbaan bij het Nijmeegse universitair sportcomplex rond. Een troostondje. Want op dat tijdstip en op die plaats zou eigenlijk voor zeventuizend lopers de 29e Bata beginnen. De mond-en-klauwzeercrisis maakte doorgang van het evenement echter onmogelijk. Het is de enige keer in de geschiedenis dat de Bata niet gelopen werd.

TEKST: PAUL DE KUYPER

Het feest ging niet door

Pas tijdens de prijsuitreiking van de dertigste Batavierenrace, in 2002, drong bij Mark Arends door wat hij en zijn commissiegenoten een jaar eerder hadden gemist. 'Het was mooi om te zien, maar het voelde ook als een bittere pil. Je ziet de race zoals het ook het jaar daarvoor had moeten zijn. Zoals wij het niet hebben meegemaakt.'

De toenmalige natuurkundestudent was in 2001 voorzitter van de Enschedese organisatie. Aanvankelijk leek er niet zoveel aan de hand, maar in januari veranderde dat. 'Toen verschenen de eerste rode linten bij boeren in de Achterhoek en Twente', herinnert Arends zich.

Ontsmettingsbakken

Een maand voor de race verslechterde de situatie. Op de Veluwe vonden MKZ-uitbraken plaats en werden boerderijen geruimd. Arends verkende met de commissievoorzitter uit Nijmegen de lopersroute. Hij zag rood-witte linten en bordjes met 'geen toegang tot boerenerven'. 'Bij sommige boerderijen stonden ontsmettingsbakken. Van buiten zag je weinig, maar omdat je wist wat er aan de hand was, zag het er onprettig uit.'

Begin april werd de knoop doorgehakt. Geen enkele gemeente had nog de vergunning ingetrokken, maar de organisatie besloot zelf dat de race niet door zou gaan. Ze konden niet anders, aldus Arends. 'Zou je wel met 7000 man door boerengebied zijn gegaan, dan hadden we het voor toekomstige races heel lastig gemaakt. Dat had zoveel weerstand opgeroepen.'

Door zelf tot afgelasting te besluiten, kon volgens Arends de schade beperkt blijven. 'We hadden tijd om dure dingen te annuleren. Over het algemeen werd ons besluit begripvol ontvangen. Voor onszelf wat het niet fijn. Maar ook niet te veranderen. We hadden kunnen wachten tot de beslissing voor ons genomen werd, maar dan was de chaos groter geweest.' Op de dag dat het allemaal had moeten gebeuren, had de commissie van het jaar ervoor wat activiteiten ter afleiding georganiseerd. Arends: 'We hebben met zijn allen om 12 uur 's nachts in Nijmegen een rondje over de sintelbaan gemaakt. Vervolgens was er in Enschede in de Vestingbar een soort troostfeestje. Ik ben er niet lang gebleven, en ik geloof andere commissieleden ook niet. Daar had ik geen trek in.'

'Ik loop de Batavierenrace voor twee doelen; de finish halen én zo veel mogelijk geld inzamelen voor Stichting KiKa. Dat doe ik samen met ex- UT'er Onno de Boer en ultraloopster Paula IJzerman. We leggen alle drie de volledige 175 kilometer van het parkoers af; bij toerbeurt loopt er iemand en de andere twee fietsen ernaast op een tandem. We hopen op heel veel sponsors! Ik besloot mij in zetten voor KiKa nadat mijn neefje Bram van negen jaar slecht nieuws kreeg; hij vecht al langer tegen kanker maar kreeg te horen dat er uitzaaiingen zijn naar zijn hersenen en ruggenmerg. Voor hem is er geen behandeling meer. Ik steun hem en mijn familie waar ik kan, maar ik wil écht iets doen. Ik wil geld inzamelen voor KiKa, zodat andere families mogelijk baat hebben bij onderzoek naar kanker.

We zijn allemaal getrainde lopers, dus de finish halen we zeker. Als oefening liep Paula in maart nog een Ecotrail van 80 kilometer bij Parijs. Een week voor de Batavierenrace lopen we met z'n drieën een ultraloop. Wij hebben inmiddels voor een paar honderd euro aan sponsors en donateurs binnen, maar we hopen op veel meer. Sponsoring en steun van onze actie is mogelijk via www.bataforkika.nl. Je kunt ons ook steunen door bij mij een loopclinic op maat te boeken. Ons doel als team is verder om in de top vijftig te eindigen, dat geeft nog eens extra motivatie.'

Karin Sloove,
loopster voor het goede doel

Tonnie Buitink,
evenementenmanager UT

'Dit wordt mijn laatste Bata in functie. Op 28 april om elf uur 's avonds draag ik mijn werk over aan Jelmer en Kaj, mijn collega's van het Evenementenbureau. Dan heb ik er 40 jaar Bata opzitten. Of ik, als ik met pensioen ben, volgend jaar toch naar de Bata kom? Jazeker! Ik wil wel patat bakken ofzo. Maar dan moet ik daar wel eerst opdracht voor krijgen van mijn oud-collega's! Sommigen noemen mij mister Bata. Ik heb alles meegemaakt, vanaf het allereerste begin. De Bata is van een vriendschappelijke race naar een strak georganiseerd evenement met veel regels gegroeid. Vroeger stonden er drie studenten aan de deur van de feesttent. Nu is er een beveiligingscordon van een man of 80 actief. Veertig jaar geleden was er geld zat. Nu moet er voor alles betaald worden en kan het evenement niet bestaan zonder sponsors. Vroeger dronk ik gewoon lekker mee met de meute. Nu zou ik daar ontslag voor krijgen. Om maar even een paar verschillen aan te geven. De Bata is verreweg het mooiste UT-evenement. Zeg Batavierenrace en iedereen weet waar je het over hebt. De UT zou de promotiewaarde van het evenement veel meer kunnen uitbuiten. Mijn mooiste Batafeest? Toen Margriet Eshuis optrad. De vonken vlogen eraf. De tent werd afgebroken. er zat geen wand meer in. De Batavierenrace is van niemand, maar toch van iedereen. Het is een evenement met onbeperkte houdbaarheid. Het moet alleen niet groter worden. 13.000 mensen op de been is genoeg.'

Vijf andere Bata's, maar dan elders

Met 7841 deelnemende atleten in de 35ste editie kreeg de Batavierenrace in 2007 een vermelding in het Guinness Book of Records. Daarmee is het evenement officieel de grootste estafetteploeg ter wereld. Maar ook elders komen lopers aan hun trekken. Voor wie er na de Bata geen genoeg van krijgt: vijf andere estafetteploegen in binnen- en buitenland.

TEKST: PAUL DE KUYPER

Zürich: SOLA-stafette

Wie snel herstelt, kan een week later (5 mei) aan de start staan bij de SOLA-stafette in Zwitserland. Met een team van veertien lopers leg je ruim 116 kilometer af. Overigens deden aan deze race vorig jaar ruim tienduizend atleten mee, meer dan aan de Bata dus, maar kennelijk heeft de organisatie geen record aangevraagd bij Guinness. Meer info: <http://portal.sola.asvz.ethz.ch>.

London: Hyde Park Relay

Voor deze estafette in een van 's werelds beroemdste parken is een team van zes mannen of vier vrouwen genoeg. Iedereen loopt hetzelfde rondje van 3,2 mijl (mannen) of 2,2 mijl (vrouwen) door Hyde Park en de Kensington Gardens. Dit jaar was het evenement op 3 maart, voor 2013: houd <http://hydeparkrelays.com/> in de gaten.

Miskolc (Hongarije): Szarvasüzök

Twee weken voor de Bata, dus misschien geschikt als trainingwedstrijd, wordt in Hongarije een estafette gelopen over 75 kilometer. Teams bestaan uit acht mannen en vier vrouwen. Er kunnen honderd ploegen aan de start verschijnen in Miskolc. Meer info, voor wie Hongaars kan: www.szarvasuzok.hu.

Tilburg: Hart van Brabantloop

Verschillende teams die de Bata lopen, doen ook mee aan deze estafette. Met vijftien lopers leg je 105 kilometer af. Dit jaar op 29 september. Meer info: www.hartvanbrabantloop.nl/.

Wageningen: Veluweloop

Een rondje van tachtig kilometer over de Veluwe met de Posbank als grote kuitenbijter. De estafette is opgedeeld in twaalf etappes, acht voor mannen en vier voor vrouwen. Meer info: www.veluweloop.nl.

Ludiek over de meet...

Geen 16?
Geen
druppel

BEWUST LEKKERDER GENIETEN

Wist je dat Grolsch zich de afgelopen periode actief heeft gericht op het terugdringen van de vervuiling op grote festivals en evenementen? Normale kunststof bekertjes resulteren namelijk in een enorme berg afval en hergebruik is niet mogelijk. Daarom heeft Grolsch een speciale beker van afbreekbaar kunststof laten ontwikkelen, die op verschillende manieren hergebruikt kan worden. Het is bewust lekkerder genieten met een Grolsch biobeker!